

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Slavonski Brod

KLASA: 041-01/23-02/41
URBROJ: 613-14-24-8
Slavonski Brod, 30. travnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Požeško-slavonska
županija
za 2022.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ŽUPANIJI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje i izvršenje proračuna	6
	Financijski izvještaji	7
	Projekti financirani u 2022.	16
	Javna nabava	18
III.	REVIZIJA ZA 2022.	21
	Ciljevi i područja revizije	21
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	21
	Metode i postupci revizije	22
	Nalaz za 2022.	23

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredzu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je finansijska revizija Požeško-slavonske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji finansijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Osim godišnjih finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Županije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li finansijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, finansijski izvještaji Županije za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o finansijskim izvještajima

Mišljenje o finansijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima finansijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom finansijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Županije za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Županije

Županija je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostačne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Obuhvaća pet gradova i pet općina s ukupno 64 084 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2021. Sjedište je Županijska ulica 7, Požega. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24), koja je u primjeni od siječnja 2024., Županija je razvrstana u prvu skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), županije u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove od područnoga (regionalnog) značaja, a osobito poslove koji se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada te ostale poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Županije te prenesenih poslova državne uprave ustrojeno je sedam upravnih odjela te Ured za unutarnju reviziju (od ožujka 2023. Služba za unutarnju reviziju). U upravnim tijelima koncem 2022. bila su 92 zaposlenika (55 zaposlenika obavlja preuzete poslove Ureda državne uprave), od kojih 91 na neodređeno i jedan na određeno vrijeme.

Tijela Županije su Županijska skupština i župan. Županijska skupština ima 31 člana. Zakonska predstavnica Županije u 2022. i u vrijeme obavljanja revizije je županica Antonija Jozić, mag. oec. Županica ima dva zamjenika. Županica i zamjenici županice dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno te u skladu s odredbama članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ostvaruju pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja.

Županija je u 2021. imala 31 proračunskog korisnika (12 osnovnih i sedam srednjih škola, đački dom, dvije županijske bolnice, specijalna bolnica, dom zdravlja, zavod za javno zdravstvo, zavod za hitnu medicinu, dva doma za starije i nemoćne osobe te tri javne ustanove, i to za: prostorno uređenje, upravljanje zaštićenim područjem i regionalni razvoj). Iz decentraliziranih sredstava Županija financira rashode za 28 proračunskih korisnika (za osnovne i srednje škole, đački dom, zdravstvene ustanove te domove za starije i nemoćne osobe). Izvanproračunski korisnik je Županijska uprava za ceste. Županija je osnivač ljekarne te jedini osnivač trgovačkog društva za reguliranje i poboljšavanje poslovanja u gospodarstvu, dok u dva trgovačka društva ima suvlasničke udjele (u društvu za informiranje 33,1 % te u društvu za zbrinjavanje i gospodarenje otpadom 24,5 %).

Županija je s Ministarstvom uprave u prosincu 2019. zaključila Sporazum o preuzimanju predmeta, pismohrane, ostale dokumentacije, opreme te sredstava za rad od mjesno nadležnog ureda državne uprave u Županiji. Sporazumom je utvrđeno da Županija 1. siječnja 2020. preuzima 42 službenika i namještenika ureda državne uprave, dugotrajnu imovinu (računalna i računalna oprema, komunikacijska oprema, licence i ostala nematerijalna imovina, druga dugotrajna imovina, službeni automobili) i sitni inventar nabavne vrijednosti od 3.203.851,00 kn, tuđu imovinu na korištenju (routeri, fiksni EFT POS terminali te GSM EFT POS terminal), aplikacije te 1 501 predmet. Vrijednost preuzete imovine evidentirana je u poslovnim knjigama Županije. Do konca 2022., od 1 501 preuzetog predmeta, riješena su 1 194 predmeta, a neriješeno je 307 predmeta. Sredstva za plaće preuzetih zaposlenika osiguravaju se u državnom proračunu, a Županija je o utrošku primljenih sredstava za 2022. u propisanom roku (do kraja siječnja 2023.) izvjestila navedeno Ministarstvo.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19). Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspešnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Postupci i metode unutarnjih kontrola Županije opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama, kao i pisanim procedurama.

Tijekom 2022. Županija je, između ostalog, primjenjivala sljedeće unutarnje akte: Pravilnik o proceduri stvaranja ugovornih obveza Županije, Proceduru obračunavanja i izdavanja putnih naloga, Proceduru blagajničkog poslovanja, Uputu o provođenju kontrola na licu mesta kod krajnjih korisnika transfera iz Proračuna Županije, Uputu o proceduri obračuna i naplate prihoda Županije, Pravilnik o kretanju i kontroli knjigovodstvenih isprava te Mapu procesa.

Registrar rizika je ustrojen i donesena je Strategija upravljanja rizicima. Županija prati i izvještava o provođenju mjera za smanjenje rizika.

Županija je u potpunosti uspostavila sustav zaprimanja, provjere i plaćanja putem aplikacije e-račun, gdje se elektroničkim putem obavljaju sve aktivnosti za prijam i obradu, knjiženje i plaćanje te arhiviranje e-računa.

Županija provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Županica je za 2022. sastavila Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (prilog 1.b uz koji je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2022., Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2022. te Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2022.).

Prema navedenoj Izjavi i Upitniku o fiskalnoj odgovornosti, uočene su slabosti i nepravilnosti u području izvršavanja proračuna/financijskog plana (jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije donijela akt kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti te nisu obavljane provjere na licu mjesta krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kn ili više) i u području upravljanja imovinom (na temelju strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama nije donezen godišnji plan za ostvarenje ciljeva utvrđenih u strategiji). U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2022. utvrđene su potrebne aktivnosti, rokovi otklanjanja utvrđenih slabosti i nepravilnosti kontinuirano tijekom 2023. te su imenovane osobe odgovorne za njihovo otklanjanje.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti, Županija provjerava izjave o fiskalnoj odgovornosti svojih proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovačkih društava i pravnih osoba kojima je osnivač u većinskom vlasništvu te provodi formalnu i suštinsku kontrolu o čemu sastavlja zapisnike o rezultatima provjere.

U skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, tijekom 2022. unutarnju reviziju Županije provodio je Ured za unutarnju reviziju (od ožujka 2023. Služba za unutarnju reviziju) u kojem su poslove unutarnje revizije obavljali vršiteljica dužnosti pročelnice i viša stručna suradnica za poslove unutarnje revizije. U siječnju 2021. donezen je Strateški plan Ureda za unutarnju reviziju za razdoblje od 2021. do 2023. Godišnjim planom Ureda za unutarnju reviziju za 2022. i izmjenama i dopunama navedenog Godišnjeg plana iz svibnja 2022. planirane su unutarnje revizije financijskog poslovanja dvije osnovne škole te unutarnja revizija davanja imovine školskih ustanova u najam, odnosno zakup u razdoblju od siječnja do travnja 2022. Do konca 2022. obavljene su unutarnja revizija financijskog poslovanja jedne osnovne škole te unutarnja revizija školskih ustanova s naglaskom na davanje u najam, odnosno zakup imovine.

Županija je, u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), prije donošenja Proračuna za 2023. i projekcija za 2024. i 2025. provela savjetovanje s javnošću, dok prije donošenja drugih općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenata kad se njima utječe na interes građana i pravnih osoba nije provodila savjetovanje s javnošću.

U rujnu 2007. imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti, a prema odredbama Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 46/22) u siječnju 2023. imenovana je povjerljiva osoba i zamjenica povjerljive osobe. Prema godišnjem izvješću za 2022. nije bilo prijava nepravilnosti. Također, imenovani su službenik za informiranje i službenik za zaštitu osobnih podataka.

Županija je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te je objavila podatke o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama su, između ostalog, objavljeni proračun (uključujući proračunski vodič za građane), unutarnji akti, financijski izvještaji, strateški dokumenti i planovi, dokumenti vezani za javnu nabavu, natječaji, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti.

Nadalje, Županija je u 2023. na mrežnim stranicama objavila Etički kodeks službenika i namještenika, imenovan je povjerenik za etiku te je utvrđen način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja.

U lipnju 2022. je donesen i na mrežnim stranicama Županije objavljen Kodeks ponašanja vijećnika Županijske skupštine, kojim su utvrđena etička načela i smjernice ponašanja vijećnika u obavljanju dužnosti, situacije potencijalnih sukoba interesa te mjere za njihovo sprječavanje. Imenovani su članovi Etičkog odbora i Vijeća časti (tijela za praćenje i izvještavanje o primjeni kodeksa ponašanja).

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, Odluka o izvršavanju Proračuna za 2022., izmjene i dopune Proračuna te Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o izvršavanju Proračuna za 2022. doneseni su u skladu s propisima. Sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Županije i njezinih proračunskih korisnika. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 788.542.864,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 772.220.325,00 kn te je planirano pokriće prenesenog manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 16.322.539,00 kn. Tijekom 2022. donesene su dvije izmjene i dopune Proračuna (u lipnju i prosincu 2022.).

Drugim Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2022., prihodi i primici planirani su u iznosu od 753.607.845,00 kn, što je 34.935.019,00 kn ili 4,4 % manje u odnosu na proračun. Rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 757.532.980,00 kn, što je 14.687.345,00 kn ili 1,9 % manje u odnosu na proračun. Planirano je pokriće prenesenog manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 3.925.135,00 kn.

Uz Proračun za 2022. donesene su projekcije za 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama, za 2023. planirani su prihodi u iznosu od 789.220.401,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 761.530.401,00 kn te je planirano pokriće manjka iz prethodnih godina u iznosu od 27.690.000,00 kn. Za 2024. planirani su prihodi u iznosu od 798.408.753,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 767.739.962,00 kn te je planirano pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 30.668.791,00 kn.

Odlukom o izvršavanju Proračuna za 2022. i izmjenama navedene Odluke iz lipnja 2022. utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 200.000,00 kn, za zakonom predviđene namjene. Sredstva proračunske zalihe tijekom 2022. nisu korištena.

Prema Odluci o izvršavanju Proračuna Županije za 2022., vlastiti i namjenski prihodi proračunskih korisnika, osim zdravstvenih ustanova i domova za starije i nemoćne osobe kojima je osnivač Županija, uplaćuju se u proračun Županije. Ustrojena je djelomična riznica, kao sustav upravljanja proračunskim sredstvima Županije i njezinih proračunskih korisnika. Od 31 proračunskog korisnika, njih 23 u potpunosti posluje preko riznice, dok osam ustanova posluje preko svojih računa (šest ustanova u zdravstvu i dva doma za starije i nemoćne osobe). Poslovanje se obavlja putem jedinstvenog žiroračuna Županije i podračuna proračunskih korisnika koji su uključeni u riznicu. Proračunski korisnici koji su izuzeti od uplate vlastitih i namjenskih prihoda u proračun iskazuju podatke o ostvarenju vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka putem programskog rješenja u riznici prilikom izrade polugodišnjeg i godišnjeg Izvještaja o izvršenja proračuna. U skladu s odredbama članka 56. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21), Županija je u prosincu 2022. donijela Pravilnik o načinu korištenja nemajenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika Županije.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2022. usvojila je Županijska skupština u lipnju 2023. Prihodi i primici Županije i njezinih proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu od 701.600.265,00 kn, što je 52.007.580,00 kn ili 6,9 % manje od planiranih.

Vrijednosno najznačajnije odstupanje u odnosu na proračun odnosi se na manje ostvarene prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 44.660.731,00 kn ili 12,8 %. Rashodi i izdaci Županije i njezinih proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu od 702.278.146,00 kn, što je 55.254.834,00 kn ili 7,3 % manje od planiranih. Vrijednosno najznačajnije odstupanje u odnosu na proračun odnosi se na manje ostvarene materijalne rashode za 38.377.296,00 kn ili 18,3 %. Manjak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 677.881,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iznosi 61.675.355,00 kn te manjak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 62.353.236,00 kn.

Prema odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22) te Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18 i 37/23), Županijska skupština je u prosincu 2021. donijela Plan razvoja Županije za razdoblje 2021. – 2027. kao srednjoročni akt strateškog planiranja koji sadrži viziju razvoja Županije, opis razvojnih potreba i potencijala te prioriteta javnih politika, popis posebnih ciljeva s opisom, pripadajućim pokazateljima ishoda i popisom mjera za provedbu, terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja, indikativni finansijski plan s prikazom finansijskih prepostavki za provedbu posebnih ciljeva te okvir za praćenje i vrednovanje plana razvoja u kojemu su prioriteti i posebni ciljevi uskladjeni sa strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. U prosincu 2021. županica je donijela Provedbeni program Županije za razdoblje 2021. – 2025., koji predstavlja kratkoročni akt strateškog planiranja kojim su utvrđene prioritetne mjere i aktivnosti za provedbu posebnih ciljeva iz Plana razvoja te sadrži poveznicu s proračunom Županije.

Finansijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani finansijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje). Dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te objavljeni na mrežnim stranicama Županije.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022. iskazani su prihodi te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 113.478.779,00 kn, što je 40.762.147,00 kn ili 26,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Znatno manje ostvarene su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar opće države za 48.532.703,00 kn ili 38,4 % zbog smanjenja pomoći temeljem prijenosa EU sredstava. Znatno više ostvareni su prihodi od poreza za 6.870.588,00 kn ili 27,8 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	24.681.915,00	31.552.503,00	127,8
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	126.505.524,00	77.972.821,00	61,6
3.	Prihodi od imovine	1.875.964,00	2.730.527,00	145,6
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.103.412,00	1.046.913,00	94,9
5.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	0,00	1.640,00	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	74.111,00	174.375,00	235,3
Ukupni prihodi		154.240.926,00	113.478.779,00	73,6

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar opće države u iznosu od 77.972.821,00 kn ili 68,7 %, a značajan udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 31.552.503,00 kn ili 27,8 % ukupnih prihoda.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu ostvareni su u iznosu od 66.378.932,00 kn i čine 58,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od pomoći, iz dodatnog udjela poreza na dohodak za decentralizirane funkcije, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, koncesije, lovozakupnine, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske te prihode od prodaje nefinancijske imovine.

Prihodi od poreza ostvareni u iznosu od 31.552.503,00 kn odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 28.581.490,00 kn (od čega se na dio poreza na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija odnosi 4.755.676,00 kn) te prihode od županijskih poreza u iznosu od 2.971.013,00 kn (porez na cestovna motorna vozila 2.680.431,00 kn, naslijedstva i darove 252.482,00 kn te automate za zabavne igre 38.100,00 kn). Poslove utvrđivanja, nadzora i naplate županijskih poreza obavlja Porezna uprava, osim poreza na cestovna motorna vozila čiji razrez i naplatu obavljaju stanice za tehnički pregled.

Vrijednosno značajnije pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna odnose se na pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 42.765.112,00 kn, pomoći iz drugih proračuna u iznosu od 30.164.064,00 kn te pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 4.987.746,00 kn.

Za financiranje decentraliziranih funkcija ostvareni su prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 47.520.788,00 kn (pomoći izravnjanja u iznosu od 42.765.112,00 kn i prihodi iz dodatnog udjela poreza na dohodak u iznosu od 4.755.676,00 kn). Odnose se na prihode za financiranje javnih potreba u osnovnom školstvu u iznosu od 17.308.380,00 kn, srednjem školstvu i čačkom domu u iznosu od 10.294.699,00 kn, zdravstvu u iznosu od 10.153.326,00 kn, domovima za starije i nemoćne osobe u iznosu od 8.349.948,00 kn te socijalnoj skrbi u iznosu od 1.414.435,00 kn. Odluke o kriterijima i mjerilima za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva, zdravstvenih ustanova, centara za socijalnu skrb te domova za starije i nemoćne osobe donijela je Županijska skupština u ožujku 2022. u skladu s odredbama Uredbe o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022. (Narodne novine 147/21).

Iz sredstava za decentralizirane funkcije financirani su rashodi osnovnih škola u iznosu od 13.141.433,00 kn, srednjih škola i đačkog doma u iznosu od 8.943.424,00 kn, zdravstvenih ustanova u iznosu od 10.135.545,00 kn, domova za starije i nemoćne osobe u iznosu od 8.331.796,00 kn, centara za socijalnu skrb za redovnu djelatnost u iznosu od 1.408.373,00 kn ili ukupno u iznosu od 41.960.571,00 kn. Izvješća o utrošenim sredstvima za financiranje decentraliziranih funkcija, u ožujku 2023., dostavljena su nadležnim ministarstvima.

Pomoći iz drugih proračuna odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 29.214.064,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 950.000,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći ostvarene su iz državnog proračuna za fiskalno izravnanje u iznosu od 10.298.564,00 kn na temelju Odluke o udjelu sredstava fiskalnog izravnjanja za pojedinu općinu, grad i županiju u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnjanja s iznosom sredstava fiskalnog izravnjanja za 2022. (Narodne novine 145/21), preuzete poslove državne uprave u iznosu od 8.000.000,00 kn te za prijevoz učenika srednjih škola u iznosu od 6.971.313,00 kn. Kapitalne pomoći ostvarene su od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za financiranje izgradnje zgrade hitne medicinske pomoći u iznosu od 400.000,00 kn, obnove krovišta Osnovne škole Ivan Goran Kovačić u iznosu od 300.000,00 kn te rekonstrukcije rasvjete u školskoj sportskoj dvorani Osnovne škole Lipik u iznosu od 250.000,00 kn.

U okviru pomoći temeljem prijenosa EU sredstava evidentirane su tekuće pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 4.815.370,00 kn te iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 172.376,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći iz državnog proračuna odnose se na pomoći za provođenje projekata u školstvu u iznosu od 2.920.215,00 kn (Obrok za 5 – Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva u iznosu od 731.685,00 kn, Obrazujmo se zajedno – pomoćnici u nastavi u iznosu od 1.905.880,00 kn, Školska shema u iznosu od 282.650,00 kn), iz Europskog socijalnog fonda putem Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike za projekt Sigurno mjesto u iznosu od 1.214.177,00 kn te iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda putem Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za projekte Geotermalni izvori Požeško-slavonske županije u iznosu od 284.708,00 kn, Trenkov dvorac u iznosu od 212.500,00 kn te Regionalni centar razvoja poljoprivredne proizvodnje Požeško-slavonske županije u iznosu od 183.770,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 2.730.527,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 1.138.845,00 kn, naknada za koncesije u iznosu od 890.323,00 kn (vrijednosno najznačajniji od koncesije za iskorištavanje mineralnih sirovina u iznosu od 858.443,00 kn), naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu od 319.209,00 kn, lovozakupnine u iznosu od 288.204,00 kn te prihode od zakupa poslovnih prostora u iznosu od 71.924,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 1.046.913,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od županijskih upravnih pristojbi u iznosu od 845.235,00 kn i prihode od prodaje državnih biljega u iznosu od 110.171,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 174.375,00 kn, a odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 103.736,00 kn te dva službena automobila u vlasništvu Županije u iznosu od 70.639,00 kn.

Prodaja službenih automobila obavljena je na temelju javnog natječaja, a početna cijena utvrđena je na temelju procjene vještaka za procjenu motornih vozila i strojeva.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 113.219.794,00 kn, što je 29.094.306,00 kn ili 20,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Znatno manje ostvareni su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 20.574.479,00 kn ili 29,6 % zbog isplate sredstava općinama i gradovima za sanaciju šteta od prirodnih nepogoda u 2021. i ostali rashodi za 20.295.471,00 kn ili 80,6 % zbog isplate naknada šteta poljoprivrednicima za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u 2021. Znatno više ostvareni su rashodi za nabavu nefinansijske imovine za 15.510.683,00 kn zbog kupnje poslovne zgrade.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	14.730.862,00	15.728.594,00	106,8
2.	Materijalni rashodi	13.957.649,00	11.337.146,00	81,2
3.	Finansijski rashodi	1.110.988,00	1.117.478,00	100,6
4.	Subvencije	2.842.050,00	1.947.274,00	68,5
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	69.475.513,00	48.901.034,00	70,4
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	7.205.006,00	8.294.326,00	115,1
7.	Ostali rashodi	25.182.601,00	4.887.130,00	19,4
8.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	650.865,00	16.161.548,00	2 483,1
9.	Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova	7.158.566,00	4.845.264,00	67,7
Ukupni rashodi i izdaci		142.314.100,00	113.219.794,00	79,6
Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)		154.240.926,00	113.478.779,00	73,6
Višak prihoda		11.926.826,00	258.985,00	2,2

Vrijednosno značajniji su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 48.901.034,00 kn ili 43,2 %, rashodi za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 16.161.548,00 kn ili 14,3 %, rashodi za zaposlene u iznosu od 15.728.594,00 kn ili 13,9 %, materijalni rashodi u iznosu od 11.337.146,00 kn ili 10,0 % te naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 8.294.326,00 kn ili 7,3 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 12.542.758,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 2.069.555,00 kn i druge rashode za zaposlene (otpremnine prilikom odlaska u mirovinu, božićnice, jubilarne nagrade, regres za godišnji odmor, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj, dar djetetu te uskrsnice) u iznosu od 1.116.281,00 kn. Na brutoplaće službenika i namještenika odnosi se 11.579.069,00 kn, zakonskih predstavnika 895.705,00 kn te zaposlenih na EU projektima 67.984,00 kn. Plaće i naknade obračunavane su i isplaćivane u skladu s propisima i unutarnjim aktima Županije.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 11.337.146,00 kn, a odnose se na rashode za usluge u iznosu od 8.213.761,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 1.235.706,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 1.055.542,00 kn te naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla i druge naknade troškova zaposlenima u iznosu od 832.137,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na prijevoz učenika jedanaest osnovnih škola na području Županije u iznosu od 2.892.348,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 2.658.934,00 kn (vrijednosno značajniji odnose se na izradu studijske i izvedbene dokumentacije, marketing plana i brend strategije po projektu Svet graševine u iznosu od 880.937,00 kn; izradu projektno-tehničke i muzeološke dokumentacije po projektu Trenkov dvorac u iznosu od 425.000,00 kn te izradu projektno-tehničke dokumentacije za obnovu i uređenje *co-working* centra Panora u iznosu od 245.000,00 kn). Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela u iznosu od 554.121,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za energiju (električna energija, plin i gorivo) u iznosu od 479.442,00 kn te na uredski i higijenski materijal u iznosu od 450.666,00 kn.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 1.947.274,00 kn, a odnose se na subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima u iznosu od 842.975,00 kn, subvencije trgovačkim društvima i zadrugama izvan javnog sektora u iznosu od 834.573,00 kn te subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru (društvu u svlasništvu Županije na temelju Sporazuma o načinu izvršenja zajedničke uspostave cijelovitog sustava gospodarenja otpadom, koji su zaključili Brodsko-posavska, Požeško-slavonska i Sisačko-moslavačka županija) u iznosu od 269.726,00 kn. Vrijednosno značajnije subvencije poljoprivrednicima odnose se na potpore male vrijednosti za ulaganja u sektor voćarstva u iznosu od 654.842,00 kn temeljem Programa potpora u poljoprivredi na području Županije 2021. – 2027. kojim su utvrđene mjere, kriteriji i postupak dodjele potpora. Sredstva su dodijeljena na temelju javnog poziva, odluke o dodjeli potpora i ugovora zaključenih s korisnicima sredstava. Vrijednosno značajnije subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora odnose se na potpore dane poduzetnicima za ublažavanje posljedica rasta cijena energenata u iznosu od 573.888,00 kn i trgovačkim društvima za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 240.000,00 kn. Subvencije poduzetnicima za ublažavanje posljedica rasta cijena energenata dane su na temelju Programa potpore poduzetnicima za ublažavanje posljedica rasta cijena energenata za 2022. te raspisanog javnog poziva, odluke o raspodjeli finansijskih sredstava i ugovora zaključenih s korisnicima sredstava. Županija je, prema odredbama Zakona o elektroničkim medijima (Narodne novine 111/21 i 114/22), na mrežnim stranicama objavila javni poziv za financiranje programskih sadržaja elektroničkih medija od interesa za Županiju. Prema objavljenom javnom pozivu, za ocjenjivanje prijava utvrđena su četiri kriterija (svakom kriteriju se može dodijeliti od 0 do 10 bodova) te dodatnih 12 tematskih cjelina s najviše pet bodova. Unutar svakog kriterija utvrđeni su elementi za dodjelu broja bodova. Po raspisanom Javnom pozivu, Povjerenstvo za provedbu postupka provelo je bodovanje programskih sadržaja te sastavilo listu prema kojoj je jedanaest od 14 pristiglih prijava ostvarilo od 36 do 90 bodova. Na temelju prijedloga Povjerenstva donesen je Zaključak o odabiru korisnika i iznosima potpora u 2022. S korisnicima sredstava zaključeni su ugovori. Za navedene usluge dostavljena su izješća o obavljenim uslugama koja sadrže vrstu usluge, količinu/obujam i datum obavljanja usluge. Županija iz svojih proračunskih sredstava nije izdvajala sredstva za obranu od tuče, kako je utvrđeno odredbama Zakona o sustavu obrane od tuče (Narodne novine 53/01 i 55/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 48.901.034,00 kn. Odnose se na prijenose proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti u iznosu od 47.202.885,00 kn (prijenose sredstava za rashode poslovanja u iznosu od 36.574.642,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 10.628.243,00 kn), tekuće pomoći centrima za socijalnu skrb (za financiranje materijalnih i finansijskih rashoda) u iznosu od 1.505.313,00 kn te tekuće pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 192.836,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 100.000,00 kn doznačene su Gradu Požegi za program u kulturi na temelju javnog poziva u kojem su utvrđeni kriteriji dodjele sredstava te Virovitičko-podravskoj županiji u iznosu od 91.144,00 kn za podmirenje troškova izrade prometnog Master plana funkcionalne regije Istočna Hrvatska na temelju Sporazuma o sudjelovanju u troškovima korisnika na provedbi projekta izrade prometnog Master plana funkcionalne regije Istočna Hrvatska, koji su u studenome 2022. zaključili Brodsko-posavska, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Virovitičko-podravska i Vukovarsko-srijemska županija. Prijenosni proračunskim korisnicima obavljaju se na temelju dostavljenih zahtjeva za plaćanje i računa koji se unose u sustav riznice, dok se proračunskim korisnicima drugih proračuna (centrima za socijalnu skrb) sredstva prenose na temelju mjesecnih zahtjeva i priloženih računa.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 8.294.326,00 kn odnose se na sufinanciranje cijene prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 6.731.443,00 kn, troškove ukopa hrvatskih branitelja u iznosu od 627.691,00 kn, stipendije i školarine učenicima i studentima u iznosu od 681.192,00 kn te jednokratne pomoći socijalno ugroženim obiteljima i kućanstvima u iznosu od 254.000,00 kn. Naknade za sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola ostvarene su temeljem odluka Vlade Republike Hrvatske o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola za školsku godinu 2021./2022. te za školsku godinu 2022./2023. i odluka županice o sufinanciranju prijevoza redovitih učenika srednjih škola. Naknade se isplaćuju prema ugovorima koje je Županija zaključila s prijevoznicima i ispostavljenim računima, a sredstva su osigurana u državnom i županijskom proračunu.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 4.887.130,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu od 4.633.909,00 kn, kapitalne donacije (Društву Crvenog križa Županije na temelju Sporazuma o pomoći i suradnji u projektu Sigurno mjesto) u iznosu od 247.093,00 kn te kazne, penale i naknade štete (naknade vlasnicima zemljišta bez prava lova) u iznosu od 6.128,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće donacije doznačene su Crvenom križu u iznosu od 881.409,00 kn, Županijskoj sportskoj zajednici u iznosu od 775.000,00 kn, Vatrogasnoj zajednici Županije u iznosu od 700.000,00 kn, Turističkoj zajednici Županije u iznosu od 500.000,00 kn, udrugama u kulturi u iznosu od 378.000,00 kn, vjerskim zajednicama u iznosu od 340.000,00 kn, lovačkim udrugama u iznosu od 250.000,00 kn, humanitarno-socijalnim udrugama u iznosu od 192.000,00 kn te udrugama proisteklim iz Domovinskog rata u iznosu od 184.000,00 kn. Sredstva su dodijeljena korisnicima u skladu s donesenim programima javnih potreba iz područja kulture, sporta, tehničke kulture, socijalne i zdravstvene skrbi, humanitarne djelatnosti te zaštite i promicanja vrijednosti i istine o Domovinskom ratu za 2022., nakon provedenih javnih natječaja te na temelju zaključenih ugovora o dodjeli donacije. Korisnici sredstava po isteku poslovne godine dostavljaju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava na propisanim obrascima. Županija je na svojim mrežnim stranicama objavila popis korisnika donacija za 2022.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 16.161.548,00 kn u najznačajnijem dijelu odnose se na rashode za kupnju poslovne zgrade u iznosu od 14.200.000,00 kn za potrebe smještaja županijskih ustanova koje koriste prostore za koje plaćaju najamnine (Regionalnog koordinatora razvoja Županije, Panonskog izvora d.o.o., Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjem Županije, Turističke zajednice Županije, Županijske uprave za ceste te Vatrogasne zajednice Županije). Nakon provedene Analize opravdanosti kupnje nekretnine te donesene Odluke Županijske skupštine o davanju suglasnosti za kupovinu poslovne zgrade, Županija je s prodavateljem (poslovna banka) u lipnju 2022. zaključila Ugovor o kupoprodaji nekretnine u Ulici Republike Hrvatske 1b, Požega ukupne površine 3 290 m² (zgrada 2 981 m² i dvorište 309 m²) u vrijednosti od 14.200.000,00 kn. Na temelju procjene sudskog vještaka utvrđena je tržišna vrijednost nekretnine u iznosu od 19.580.000,00 kn. Procjeniteljsko povjereno Grada Požege ocijenilo je procjembeni elaborat ovlaštenog sudskog vještaka uskladenim sa Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina (Narodne novine 78/15). Nabava navedene nekretnine financirana je sredstvima Županije. Županija se u 2022. u zemljilišnim knjigama upisala kao vlasnik nekretnine te ju je evidentirala u poslovnim knjigama. Nadalje, značajni su i rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 1.465.755,00 kn, a odnose se na uređenje stambene zgrade u sklopu projekta Sigurno mjesto (za smještaj djece i odraslih osoba žrtava obiteljskog nasilja) i stručni nadzor nad izvođenjem radova. Radovi su obavljeni po zaključenim ugovorima nakon provedenih postupaka javne nabave te su sastavljeni zapisnici o primopredaji radova.

Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 4.845.264,00 kn odnose se na otplatu glavnice dugoročnog kredita primljenog od poslovne banke u prijašnjim godinama za reprogramiranje obveza Županijske uprave za ceste.

Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2022. iznosi 258.985,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz 2021. iznosi 11.927.516,00 kn (uvećan za korekciju u iznosu od 690,00 kn zbog otpisa obveza), a iz prethodnih godina 6.628.382,00 kn, što ukupno iznosi 18.555.898,00 kn. Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 18.814.883,00 kn. Županijska skupština donijela je u ožujku 2023. Odluku o raspodjeli rezultata poslovanja Županije za 2022., kojom je određeno da se ostvareni višak prihoda i primitaka prenosi u 2023. te je planiran izmjenama i dopunama Proračuna Županije za 2023.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 75.266.297,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
		1	2	
1.	Nefinancijska imovina	32.759.956,00	44.777.328,00	136,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	1.676.365,00	1.676.365,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	27.802.867,00	41.329.875,00	148,7
1.3.	Postrojenja i oprema	1.932.971,00	1.354.628,00	70,1
1.4.	Prijevozna sredstva	195.039,00	84.847,00	43,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	516.794,00	0,00	-
1.6.	Druga nefinancijska imovina	635.920,00	331.613,00	52,1
2.	Financijska imovina	33.432.324,00	30.488.969,00	91,2
2.1.	Novčana sredstva	28.791.968,00	26.281.558,00	91,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	726.133,00	1.608.735,00	221,5
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	260.914,00	260.914,00	100,0
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	433.100,00	433.100,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	37.417,00	26.071,00	69,7
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	3.182.792,00	1.878.591,00	59,0
Ukupno imovina		66.192.280,00	75.266.297,00	113,7
3.	Obveze	52.741.880,00	46.806.210,00	88,7
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	14.145.685,00	10.953.993,00	77,4
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	38.596.195,00	35.852.217,00	92,9
4.	Vlastiti izvori	13.450.400,00	28.460.087,00	211,6
Ukupno obveze i vlastiti izvori		66.192.280,00	75.266.297,00	113,7
Izvanbilančni zapisi		26.901.704,00	51.597.993,00	191,8

U odnosu na početak godine, vrijednost nefinancijske imovine veća je za 12.017.372,00 kn ili 36,7 %. Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na povećanje vrijednosti građevinskih objekata za 13.527.008,00 kn ili 48,7 %, najvećim dijelom zbog kupnje poslovne zgrade za potrebe smještaja županijskih ustanova.

Građevinski objekti iskazani su u vrijednosti od 41.329.875,00 kn, a odnose se na zgradu Županije u iznosu od 17.424.323,00 kn, poslovnu zgradu (u tijeku je rekonstrukcija i prilagodba zgrade za potrebe smještaja županijskih ustanova) u iznosu od 14.111.250,00 kn, dva izgrađena sustava navodnjavanja u iznosu od 4.285.339,00 kn, zgradu Sigurno mjesto u iznosu od 2.019.770,00 kn, dvorac u Trenkovu u iznosu od 1.363.316,00 kn te druge objekte u iznosu od 2.125.877,00 kn. Županija je u 2023. primila objekt – Dom za starije i nemoćne osobe Požega po Ugovoru o prijenosu prava vlasništva na nekretnini iz veljače 2023., zaključenog s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje u vrijednosti od 31.214.000,00 kn. Nekretnina je primljena bez naknade, a odluku o preuzimanju nekretnine u vlasništvo Županije donijela je Županijska skupština. Vrijednost nekretnine evidentirana je u poslovnim knjigama Županije za 2023.

Postrojenja i oprema u iznosu od 1.354.628,00 kn odnose se na uredsku opremu (računala) i namještaj u iznosu od 649.212,00 kn, medicinsku i laboratorijsku opremu u iznosu od 526.379,00 kn, uređaje, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 104.531,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 37.166,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu od 34.542,00 kn te ostale uređaje u iznosu od 2.798,00 kn.

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 26.281.558,00 kn, a odnose se na novčana sredstva na žiroračunu (namjenska sredstva u iznosu od 16.996.901,00 kn te vlastita sredstva u iznosu od 9.284.657,00 kn).

Koncem 2022. ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 3.077.794,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 1.182.074,00 kn. Potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 1.895.720,00 kn i odnose se na druga potraživanja u iznosu od 1.608.235,00 kn (značajnija su potraživanja za pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava za provedbu projekta u iznosu od 1.470.719,00 kn i deponirana sredstva za izvlaštenje u iznosu od 74.774,00 kn), potraživanja za dane zajmove (depoziti za poduzetničke kredite dani poslovnim bankama u prijašnjim godinama) u iznosu od 260.914,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 26.071,00 kn (vrijednosno značajnija su potraživanja za poreze u iznosu od 20.018,00 kn) te potraživanja od zaposlenih u iznosu od 500,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine, ukupna potraživanja veća su za 871.256,00 kn ili 85,1 %, najvećim dijelom zbog značajnog povećanja potraživanja za pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava. Koncem 2022. dospjela su potraživanja u iznosu od 1.202.092,00 kn ili 39,1 % ukupnih potraživanja. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2023.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 106.428,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja iskazani koncem 2022. u iznosu od 1.878.591,00 kn odnose se na obveze prema Ministarstvu poljoprivrede za povrat doznačenih sredstava po programu kreditiranja razvoja poljoprivrede iz 2001. Županija je u 2001. i 2002. udružila vlastita sredstva i sredstva Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 2.478.591,00 kn koje je po terminskom planu dinamike uplata povrata duga obvezna vratiti u obrocima do 31. prosinca 2029. U skladu s terminskim planom, do konca 2022. vraćeno je 600.000,00 kn te je preostala obveza u iznosu od 1.878.591,00 kn.

Obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 46.806.210,00 kn, a odnose se na obveze za kredite u iznosu od 35.852.217,00 kn i obveze za rashode poslovanja u iznosu od 10.953.993,00 kn. Obveze za kredite odnose se na obveze prema Hrvatskim cestama za naplaćeno jamstvo poslovne banke u iznosu od 22.047.177,00 kn te kredit dobiven od poslovne banke za reprogramiranje obveza Županijske uprave za ceste u iznosu od 13.805.040,00 kn koji Županija uredno podmiruje. Županijska uprava za ceste je 2002. s poslovnom bankom zaključila ugovor o dugoročnom kreditu u iznosu od 20.000.000,00 kn uz valutnu klauzulu u CHF. Nakon provedenog stečajnog postupka nad Županijskom upravom za ceste, Županija je 2010. kao jedini vjerovnik preuzeila obveze po navedenom kreditnom zaduženju. Poslovna banka je 2011. Hrvatskim cestama, kao sudužniku, naplatila jamstvo dano Županijskoj upravi za ceste za podmirenje obveza po kreditu u iznosu od 22.047.177,00 kn. Županija je od Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture te Hrvatskih cesta zatražila otpis obveza za naplaćeno jamstvo u iznosu od 22.047.177,00 kn, o čemu je dobila obavijest da će su u dogовору s Ministarstvom financija izvršiti otpis navedene obveze. Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije izvršen otpis obveza. Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze prema proračunskim korisnicima u iznosu od 6.894.400,00 kn za njihove vlastite i namjenske prihode koji su, zbog sustava lokalne riznice, uplaćeni na žiroračun Županije.

Dospjele obveze odnose se na obveze prema Hrvatskim cestama u iznosu od 22.047.177,00 kn, dok sve druge obveze u iznosu od 24.759.033,00 kn nisu dospjеле. Do vremena obavljanja revizije podmirene su obveze u iznosu od 12.940.529,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u vrijednosti od 51.597.993,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na dane instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 43.734.727,00 kn (zadužnice, mjenice, založno pravo na nekretnini), primljene instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice i garancije) u iznosu od 6.612.433,00 kn te na preuzete obveze Županijske uprave za ceste za vrijeme stečaja u iznosu od 888.237,00 kn.

Projekti financirani u 2022.

Županija je, kao korisnik, u 2022. provodila osam projekata sufinanciranih sredstvima Europske unije, za koje su tijekom godine ostvareni prihodi u iznosu od 5.198.543,00 kn i rashodi u iznosu od 7.043.047,00 kn te jedan projekt u svojstvu partnera na projektu (korisnik je Grad Pakrac) za koji su tijekom godine ostvareni prihodi u iznosu od 172.375,00 kn i rashodi u iznosu od 924.746,00 kn. Revizijom su obuhvaćena četiri vrijednosno značajnija projekta, a to su projekti: Sigurno mjesto, Obrazujmo se zajedno – faza V i faza VI te projekt Trenkov dvorac.

- Projekt Sigurno mjesto

Projektom Sigurno mjesto planirano je uspostaviti adekvatan i kvalitetan sustav podrške, prevencije i zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji na području Županije kroz uspostavu i rad sigurne kuće, jačanje kapaciteta stručnjaka u svrhu psihosocijalne rehabilitacije žrtava te osvještavanje i senzibiliziranje javnosti o problemu nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Županija je, kao korisnik, u ožujku 2021. s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (upravljačko tijelo) i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje (posredničko tijelo razine 2) zaključila ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Partneri na projektu su Društvo Crveni križ Županije i Centar za socijalnu skrb Požega. Razdoblje provedbe projekta je 30 mjeseci od zaključivanja ugovora. Ukupna vrijednost i prihvatljivi troškovi projekta iznose 5.821.666,00 kn, koliko iznose i bespovratna sredstva. Iznos potpore financiran iz Europskog socijalnog fonda iznosi 85,0 %, a iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske 15,0 %. Županija, kao korisnik ima pravo na predujam najviše u visini od 2.328.667,00 kn.

Ukupni rashodi projekta od početka realizacije do konca 2022. iznose 2.962.607,00 kn, od čega se 2.702.841,00 kn odnosi na rashode ostvarene u 2022., a 259.766,00 kn na rashode iz prijašnjih godina. Rashodi za navedeni projekt u 2022. odnose se na rashode za radove na uređenju stambene zgrade u iznosu od 1.442.005,00 kn, doznačku partnerima na projektu (Društvo Crveni križ Županije na temelju Sporazuma o pomoći i suradnji u projektu Sigurno mjesto) u iznosu od 915.500,00 kn, opremanje objekta u iznosu od 241.602,00 kn, plaće zaposlenih na projektu u iznosu od 67.984,00 kn, stručni nadzor nad izvođenjem radova u iznosu od 23.750,00 kn te druge rashode u iznosu od 12.000,00 kn. Do konca 2022. Županija je ostvarila prihode u ukupnom iznosu od 2.364.141,00 kn, od čega u 2021. u iznosu od 1.000.000,00 kn (sredstva državnog proračuna) i u 2022. u iznosu od 1.364.141,00 kn (EU sredstva u iznosu od 1.214.177,00 kn i sredstva državnog proračuna u iznosu od 149.964,00 kn). Projekt je završen u rujnu 2023. te je podnesen završni zahtjev za nadoknadu sredstava. Ukupni rashodi projekta iznose 4.436.869,00 kn. Ciljevi projekta su ostvareni.

- Obrazujmo se zajedno – faza V i faza VI

Cilj provedbe projekata Obrazujmo se zajedno – faza V i Obrazujmo se zajedno – faza VI je povećanje socijalne uključenosti i integracija učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama na području Županije.

Odluku o financiranju osiguravanja pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. za provedbu Europskih strukturnih i investicijskih fondova donijelo je Ministarstvo znanosti i obrazovanja (posredničko tijelo razine 1) u kolovozu 2021. za školsku godinu 2021./2022. te u kolovozu 2022. za školsku godinu 2022./2023. Kroz program Obrazujmo se zajedno – faza V u školskoj godini 2021./2022. definirana je potreba za 55 pomoćnika u nastavi i jednim stručnim komunikacijskim posrednikom za 58 učenika, dok je kroz program Obrazujmo se zajedno – faza VI u školskoj godini 2022./2023. definirana potreba za 57 pomoćnika u nastavi i jednim stručnim komunikacijskim posrednikom za 65 učenika. Pomoćnici u nastavi i stručni suradnici bit će zaposleni u deset osnovnih i četiri srednje škole kojima je Županija osnivač. Za provedbu projekta Obrazujmo se zajedno – faza V u školskoj godini 2021./2022. Županija je, kao korisnik, u rujnu 2021. s Ministarstvom znanosti i obrazovanja i Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih zaključila Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava prema kojem ukupna vrijednost projekta iznosi 2.536.901,00 kn, koliko iznose i ukupno prihvatljivi troškovi. Prema navedenom Ugovoru Županiji se dodjeljuju bespovratna sredstva u iznosu od 2.410.056,00 kn, što je najviši mogući iznos sufinanciranja ukupno utvrđene vrijednosti projekta. Za provedbu projekta Obrazujmo se zajedno – faza VI u školskoj godini 2022./2023. Županija je, kao korisnik, u listopadu 2022. s Ministarstvom znanosti i obrazovanja i Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih zaključila Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava prema kojem ukupna vrijednost projekta iznosi 2.627.504,00 kn, koliko iznose i ukupno prihvatljivi troškovi. Navedenim Ugovorom utvrđeno je da se Županiji dodjeljuju bespovratna sredstva u iznosu od 2.496.129,00 kn, što je najviši mogući iznos sufinanciranja ukupno utvrđene vrijednosti projekta. Intenzitet potpore za navedene projekte je 95,0 %, dok sredstva korisnika čine 5,0 %. Bespovratna sredstva osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske (15,0 %) i iz Europskog socijalnog fonda (85,0 %).

Za provedbu projekta Obrazujmo se zajedno – faza V ukupni rashodi projekta ostvareni su u iznosu od 2.291.890,00 kn (od toga u 2021. u iznosu od 965.766,00 kn i u 2022. u iznosu od 1.326.124,00 kn) te ukupni prihodi u iznosu od 2.349.804,00 kn (od toga u 2021. u iznosu od 482.011,00 kn i u 2022. u iznosu od 1.867.793,00 kn). Projekt je završen u kolovozu 2022. o čemu je sastavljeno i podneseno završno izvješće. Za provedbu projekta Obrazujmo se zajedno – faza VI ukupni rashodi projekta ostvareni su u iznosu od 2.859.509,00 kn (od toga u 2022. u iznosu od 1.047.025,00 kn i u 2023. u iznosu od 1.812.484,00 kn) te ukupni prihodi u iznosu od 2.496.134,00 kn. Projekt je završen u kolovozu 2023. o čemu je sastavljeno i podneseno završno izvješće. Ciljevi projekata su ostvareni.

- Projekt Trenkov dvorac (dokumentacija)

Projektom Trenkov dvorac (dokumentacija) planirana je izrada projektno-tehničke i muzeološke dokumentacije nužne za obnovu dvorca u Trenkovu i pripadajućeg perivoja.

Izradom projektno-tehničke i muzeološke dokumentacije ostvaruje se preduvjet za obnovu kompleksa koji će služiti u turističke svrhe kao nova kulturno-turistička destinacija Županije. Projektom su planirane tri glavne aktivnosti: izrada projektno-tehničke dokumentacije, upravljanje projektom i administracija te promidžba i vidljivost. Županija je, kao korisnik, u srpnju 2020. s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije zaključila Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za provedbu projekta Trenkov dvorac (dokumentacija). Navedenim Ugovorom utvrđeni su prihvatljivi troškovi u iznosu od 4.507.250,00 kn, a Županiji se, u svrhu provedbe projekta, dodjeljuju bespovratna sredstva u iznosu od 3.831.163,00 kn, što je najviši mogući iznos sufinanciranja ukupno utvrđene vrijednosti prihvatljivih troškova. Korisnik ima pravo zatražiti plaćanje predujma koji ne može biti viši od 191.558,00 kn, odnosno ne može biti viši od 5,0 % od iznosa bespovratnih sredstava. Ugovorom o sufinanciranju provedbe projekta koji su u prosincu 2021. zaključili Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Županija utvrđena je dodjela bespovratnih sredstava Županiji u najvišem iznosu do 338.044,00 kn. Županija provodi projekt samostalno, bez partnera. Razdoblje provedbe projekta je do studenoga 2023.

Ukupni rashodi projekta od početka realizacije do konca 2022. iznose 911.250,00 kn, od čega se iznos od 425.000,00 kn odnosi na rashode ostvarene u 2022., a iznos od 486.250,00 kn na rashode iz prijašnjih godina. Rashodi za ovaj projekt u 2022. odnose se na izradu muzeološke dokumentacije u iznosu od 250.000,00 kn i izradu projektno-tehničke dokumentacije u iznosu od 175.000,00 kn. Do konca 2022. Županija je ostvarila prihode u ukupnom iznosu od 626.663,00 kn (EU sredstva), od čega u 2021. u iznosu od 414.163,00 kn, a u 2022. u iznosu od 212.500,00 kn. Projekt je završen u prosincu 2023. te je podnesen završni zahtjev za nadoknadu sredstava. Ukupni rashodi projekta iznose 3.354.759,00 kn. Ciljevi projekta su ostvareni.

Javna nabava

Županija je donijela Plan nabave za 2022. te devet izmjena i dopuna Plana nabave. Planom nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 21.743.960,00 kn. Posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2022. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 22.421.211,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (od čega se na vrijednost javne nabave odnosi 16.468.735,00 kn, a jednostavne nabave 5.952.476,00 kn).

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Županije. Također, na mrežnim stranicama Županije objavljeni su Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave iz kolovoza 2020. te popis gospodarskih subjekata s kojima su predstavnici Županije i s njima povezane osobe u sukobu interesa.

U Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske objavljen je Registr zaključenih ugovora i okvurnih sporazuma koji je ažuriran u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2024.).

Pojedine nabave (izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju Regionalnog centra razvoja poljoprivredne proizvodnje Požeško-slavonske županije, izrada idejno-rudarskog projekta u svrhu dobivanja lokacijske dozvole za zahvat u prostoru i ishođenja rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš za naftno-rudarske zahvate, izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju Interpretacijskog centra halštatske kulture na području Općine Kaptol te Izrada Studije izvodljivosti za projekt obnove Trenkovog dvora i perivoja) koje su planirane u iznosu od 1.732.000,00 kn nisu provedene u 2022. Prema obrazloženju Županije, nabava navedenih predmeta nabave nije provedena zbog nepripremljenosti dokumentacije. Za navedene predmete nabave odgovarajući postupci nabave provedeni su u 2023.

Tijekom 2022. poništen je otvoreni postupak javne nabave opskrbe prirodnim plinom Županije i korisnika kojima je osnivač Županija procijenjene vrijednosti od 5.400.000,00 kn jer nije zaprimljena niti jedna ponuda.

Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave utvrđena su pravila, procedure, uvjeti i postupci Županije u provođenju postupaka jednostavne nabave (planiranje, provedba postupaka, odabir ponuditelja, zaključenje ugovora i drugo). Prema navedenom Pravilniku, postupak nabave roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti manje od 70.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom po izboru naručitelja, nabava radova, roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za nabavu roba i usluga, odnosno manje od 500.000,00 kn za nabavu radova, provodi se slanjem poziva na dostavu ponuda određenom broju gospodarskih subjekata po vlastitom izboru. Županija može za nabavu roba, radova i usluga, umjesto upućivanja poziva na dostavu ponuda gospodarskim subjektima, pozive objaviti na svojim mrežnim stranicama. Za odabir ponude dovoljna je jedna pristigla ponuda koja udovoljava traženim uvjetima naručitelja.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2022., ukupna vrijednost nabave iznosila je 23.399.904,00 kn. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je pet ugovora o javnoj nabavi ukupne vrijednosti od 4.391.266,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega dva ugovora za pružanje usluga u vrijednosti od 2.603.062,00 kn i tri ugovora za izvođenje radova u vrijednosti od 1.788.204,00 kn. Također, zaključen je jedan okvirni sporazum za isporuku roba u vrijednosti od 15.365.711,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Zaključena su dva dodatka ugovora za pružanje usluga u vrijednosti od 45.550,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene pojedinačne vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosila je 3.437.663,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu roba odnosi 658.540,00 kn, usluga 2.624.314,00 kn i izvođenje radova 154.809,00 kn. Jednostavna nabava provedena u vezi s financiranjem iz EU fondova iznosila je 159.714,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu roba odnosi 145.714,00 kn te nabavu usluga 14.000,00 kn.

Pregledano je deset postupaka nabave procijenjene vrijednosti od 19.326.219,00 kn, od čega šest postupaka javne nabave procijenjene vrijednosti od 18.614.519,00 kn i četiri postupka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 711.700,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nakon provedenih postupaka nabave u 2022., s izabranim dobavljačima zaključeni su ugovori u ukupnoj vrijednosti od 25.057.505,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (na temelju provedenih šest postupaka javne nabave zaključeni su ugovori u vrijednosti od 24.448.978,00 kn i na temelju provedena četiri postupka jednostavne nabave zaključeni su ugovori u vrijednosti od 608.527,00 kn).

Postupci javne nabave provedeni su prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, a jednostavne nabave prema odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave iz kolovoza 2020. Prilikom provedbe postupaka jednostavne nabave pozivi na dostavu ponuda upućeni su na adrese tri do osam gospodarskih subjekta.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 16. listopada 2023. do 30. travnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Županije.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015., prosinac 2020. i prosinac 2021.)
5. Uputa o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
3. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
4. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
5. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
6. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
7. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
8. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
9. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
10. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
11. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)

12. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
13. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11, 64/15, 112/18 i 112/19)
14. Zakon o sustavu obrane od tuče, članak 13.
15. Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 20/18, 115/18, 98/19, 112/19 i 57/22)
16. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022.
17. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
18. Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina, članak 12. (Narodne novine 78/15)
19. Uputa o procjeni vrijednosti nekretnina (Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, travanj 2019.)
20. Zakon o sprječavanju sukoba interesa, članak 4. (Narodne novine 143/21)
21. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
22. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
23. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
24. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (kolovoz 2020.)
25. Kolektivni ugovor za zaposlene u upravnim tijelima Županije (Požeško-slavonski službeni glasnik 6/21)
26. Statut (ožujak 2013., ožujak 2018. i ožujak 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Županije. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, finansijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, prihode od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta, upravljanje imovinom i javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja. Sustav unutarnjih kontrola propisan je, između ostalog, odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Odredbama članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Kontrole se uspostavljaju kao prethodne i naknadne kontrole, a o njihovim oblicima odlučuje odgovorna osoba institucije uvažavajući posebnosti poslovanja institucije i poštivanje načela razdvajanja dužnosti.

Županija je u prosincu 2017. donijela Uputu o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz Proračuna Županije. Navedenom Uputom uređen je način postupanja i obveze upravnih tijela u provođenju kontrola na licu mjesta. Pod transferima podrazumijevaju se subvencije, tekuće i kapitalne pomoći (unutar općeg proračuna te proračunskim korisnicima drugih proračuna) te tekuće i kapitalne donacije. Prema Uputi, kontrole na licu mjesta obavljaju se na odabranom uzorku od najmanje 5 % krajnjih korisnika transfera kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kn ili više. Kontrolu provodi službenik Županije koji je ugovorom o transferu, odnosno dodjeli sredstava utvrđen kao osoba za praćenje izvršenja ugovora ili službenik kojeg odredi pročelnik nadležnog upravnog odjela. Nakon obavljenih kontrola trebaju se sastaviti izvješća o obavljenoj kontroli na obrascu propisanom navedenom Uputom i dostaviti pročelnicima nadležnih upravnih tijela u roku od 15 dana od izvršene kontrole, a upravna tijela dužna su podnijeti županici izvješće o izvršenim kontrolama kod kojih je utvrđeno nemamjensko i nezakonito korištenje sredstava. Uputom nije propisana obveza donošenja godišnjeg plana provedbe kontrola na licu mjesta na razini Županije, kako je preporučeno Smjernicama za obavljanje kontrola na licu mjesta kod primatelja transfera iz proračuna, koje je donijelo Ministarstvo financija u rujnu 2014.

Tijekom 2022. ostvareni su rashodi za subvencije u iznosu od 1.947.274,00 kn, pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 1.505.313,00 kn, tekuće donacije u iznosu od 4.633.909,00 kn, kapitalne donacije u iznosu od 247.093,00 kn te pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 192.836,00 kn. S korisnicima transfera kojima su odobrena finansijska sredstva na temelju javnog natječaja zaključeni su ugovori, a korisnici sredstava dostavili su Županiji izvješća o potrošnji proračunskih sredstava.

Županija nije obavljala kontrolu namjenskog korištenja sredstava na licu mesta kako je propisano odredbama Upute o provođenju kontrola na licu mesta kod krajnjih korisnika transfera iz Proračuna Županije.

Državni ured za reviziju preporučuje donositi godišnji plan provedbe kontrola na licu mesta na razini Županije radi postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja. Također, nalaže obavljati kontrole na licu mesta u skladu s Uputom o provođenju kontrola na licu mesta kod krajnjih korisnika transfera iz Proračuna Županije.

Županija ima mrežne stranice na kojima su objavljeni opći akti i odluke, proračun, izmjene i dopune proračuna, godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, programi, službeni glasnik Županije i drugi odgovarajući dokumenti koji se odnose na područje rada Županije, a koji korisnicima Županije omogućuju pravo na pristup informacijama na jednak način i pod jednakim uvjetima. Obveza Županije je i uključiti javnost u proces donošenja odluka u vidu savjetovanja s javnošću.

U skladu s odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama, Županija je za 2022. planirala i provela savjetovanje s javnošću prije donošenja Proračuna za 2023. i projekcija za 2024. i 2025. Tijekom 2022., između ostalog, donesene su dvije izmjene i dopune Proračuna za 2022., Odluka o izvršavanju Proračuna za 2023. te pet programa javnih potreba (u školstvu, kulturi, tehničkoj kulturi, sportu te u djelatnosti socijalne i zdravstvene skrbi, humanitarne djelatnosti te zaštite i promicanja vrijednosti i istine o Domovinskom ratu), a prije njihova donošenja Županija nije provodila savjetovanje s javnošću niti je Plan savjetovanja za 2022. ažurirala i objavila na mrežnim stranicama. O navedenim nepravilnostima Županija je izvjestila Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske putem Izvješća o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2022. Prema odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama, tijela javne vlasti dužna su donijeti i na svojim internetskim stranicama objaviti plan savjetovanja s javnošću za kalendarsku godinu najkasnije do isteka prethodne kalendarske godine. O izmjenama plana savjetovanja tijelo javne vlasti dužno je istim putem izvjestiti javnost. Također, tijela javne vlasti dužna su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenata kad se njima utječe na interes građana i pravnih osoba.

Državni ured za reviziju nalaže planirati i provoditi savjetovanje s javnošću u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Etički kodeks službenika i namještenika upravnih tijela Županije (dalje u tekstu: Etički kodeks) je donesen i na mrežnim stranicama Županije objavljen u svibnju 2023. Iako je odredbama Etičkog kodeksa propisano imenovanje etičkog povjerenstva iz reda zaposlenika koje daje mišljenje o sadržaju i načinu rada primjene Etičkog kodeksa te promiće etička načela i standarde, odluka o imenovanju etičkog povjerenstva nije donesena.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o imenovanju etičkog povjerenstva u skladu s odredbama Etičkog kodeksa.

2. Prihodi od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta
 - 2.1. Prihodi od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske ostvareni su u iznosu od 1.242.581,00 kn. Program korištenja sredstava ostvarenih od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za 2022. nije donesen. Prema godišnjem izvješću o ostvarenju programa korištenja navedenih sredstava za 2022., prihodi od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske utrošeni su u svrhe propisane Zakonom. Navedeno godišnje izvješće Županija nije podnijela ministarstvu nadležnom za poljoprivredu u propisanom roku (navedeno izvješće podneseno je Ministarstvu poljoprivrede u prosincu 2023.).

Prema odredbama članka 49. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su donijeti program korištenja sredstava ostvarenih od zakupa, prodaje izravnom pogodbom, privremenog korištenja i davanja na korištenje izravnom pogodbom, a koja su prihod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb dužni su ministarstvu nadležnom za poljoprivredu podnosi godišnje izvješće o ostvarivanju programa korištenja sredstava ostvarenih od zakupa, prodaje, prodaje izravnom pogodbom, privremenog korištenja i davanja na korištenje izravnom pogodbom svake godine do 31. ožujka za prethodnu godinu.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti program korištenja sredstava ostvarenih od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske te podnosići ministarstvu nadležnom za poljoprivredu godišnje izvješće o ostvarivanju programa korištenja navedenih sredstava za prethodnu godinu u zakonskom roku, u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

3. Upravljanje imovinom

- 3.1. Koncem 2022. iskazana je vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 44.777.328,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 41.329.875,00 kn i zemljišta u iznosu od 1.676.365,00 kn.

Županija je u ožujku 2016. donijela Odluku o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu Županije. Odlukom je uređeno upravljanje i raspolažanje imovinom u vlasništvu Županije, pojavnii oblici i načela upravljanja, dokumenti upravljanja županijskom imovinom, način i uvjeti upravljanja i raspolažanja nekretninama koje čine županijsku imovinu, djelokrug i ovlasti tijela ovlaštenih za upravljanje i raspolažanje županijskom imovinom te vođenje Registra županijske imovine. Prema odredbama navedene Odluke, dokumenti upravljanja županijskom imovinom su Strategija upravljanja i raspolažanja imovinom kojom se određuju srednjoročni ciljevi i smjernice upravljanja i raspolažanja županijskom imovinom za razdoblje od četiri godine, Plan upravljanja kojim se određuju kratkoročni ciljevi i smjernice za razdoblje od godine dana te Izvješće o provedbi Plana upravljanja.

U studenome 2021. Županijska skupština donijela je Strategiju upravljanja imovinom u vlasništvu Županije za razdoblje 2021. – 2025.

Navedenom Strategijom određene su smjernice za učinkovito upravljanje i raspolaganje nekretninama i pokretninama, između ostalog, uspostava evidencije (registra) imovine u vlasništvu Županije, kontinuirano praćenje i usklađivanje podataka katastra i zemljišnih knjiga, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na nekretninama, redoviti pregledi imovine radi nadgledanja i planiranja održavanja te redovito održavanje, kontinuirano poduzimanje zakonski predviđenih radnji radi osiguranja i naplate potraživanja Županije te kontinuirano praćenje zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na raspolaganje i upravljanje imovinom. Također, navedenom Strategijom utvrđena je obveza donošenja Godišnjeg plana upravljanja nekretninama.

Plan upravljanja koji se donosi za razdoblje od godinu dana i Izvješće o provedbi Plana upravljanja imovinom Županije nisu doneseni. Navedenim Planom određuju se kratkoročni ciljevi i smjernice upravljanja županijskom imovinom te provedbene mjere u svrhu provođenja Strategije, a donosi ga župan za razdoblje od godine dana.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje Plana upravljanja županijskom imovinom u skladu sa smjernicama utvrđenim Strategijom i Izvješća o provedbi Plana upravljanja na način određen Odlukom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Županije.

4. Javna nabava

- 4.1. Županija je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi i provedbenih propisa donesenih na temelju Zakona. Postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn te radova do 500.000,00 kn uređeni su Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave iz kolovoza 2020.

Županija je u 2022. provela postupak javne nabave usluge prijevoza učenika osnovnih škola procijenjene vrijednosti od 2.700.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Po provedenom postupku zaprimljena je samo jedna ponuda čija je vrijednost znatno iznad procijenjene vrijednosti utvrđene u natječajnoj dokumentaciji, odnosno cijena ponude iznosila je 4.692.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Odlukom o odabiru prihvaćena je pristigla ponuda jer su finansijska sredstva osigurana u županijskom proračunu. S odabranim ponuditeljem zaključen je ugovor u iznosu od 4.692.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, što je 1.992.000,00 kn ili 73,8 % više od procijenjene vrijednosti utvrđene dokumentacijom za nadmetanje i Planom nabave. Realno utvrđena procijenjena vrijednost nabave mogla bi biti od utjecaja da više ponuditelja sudjeluje u postupcima nabave.

Iako je Zakonom o javnoj nabavi propisana mogućnost odabira ponuditelja čija je ponuda viša od procijenjene vrijednosti ako su za to osigurana sredstva, Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti utvrđivanju procijenjene vrijednosti predmeta nabave.

Županija u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022.